

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne **2. listopadu 2022** v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Martina Vrbíka a soudců Mgr. Šárky Dufkové a JUDr. Miloše Žďárského v trestní věci odsouzené **J.Š.**, narozené XXXXX, české státní příslušnice, trvale bytem XXXXX (obecní úřad), údajně pobytem XXXXX, nehlášeně pobytem v pronajatém bytě u svého syna na adrese XXXXX, t. č. vazební věznice XXXXX,

takto:

Podle § 306 odst. 1 za použití § 300 odst. 1 písm. a) zákona č. 104/2013 Sb. o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních (ZMJS), se na území České republiky

uznává

rozsudek Porotního soudu v Bolzanu, Italská republika, ze dne 15. 9. 2017 sp. zn. 2/2017, který nabyl právní moci 4. 5. 2021, jímž byla **J.Š.**, narozena XXXXX, česká státní příslušnice, trvale bytem XXXXX (obecní úřad), údajně pobytem XXXXX, nehlášeně pobytem v pronajatém bytě u svého syna na adrese XXXXX, t. č. vazební věznice XXXXX, uznána vinnou ze spáchání trestného činu úmyslné vraždy s přitěžujícími okolnostmi podle čl. 575, čl. 577 č. 2 a č. 3 trestního zákoníku Italské republiky, kterého se dopustila tak, že:

„nalila metanol (metylalkohol) do alkoholického nápoje, ten pak nabídla manželovi J. Š. a přivedila mu smrt, protože vypití této látky mu způsobilo těžkou akutní intoxikaci metanolem, kdy se vytvořily toxické metabolity (kyselina mravenčí) a následně se projevila těžká metabolická acidóza a došlo k akutnímu terminálnímu srdečnímu selhání a akutnímu otoku plic, následkem čehož zemřel v Regionální nemocnici v Bolzanu dne 13. 12. 2013 ve

23:35 hod. Přítěžující okolností je fakt, že čin spáchala jedovatou látkou a úkladně, když odjela z místa trvalého bydliště v XXXXX v České republice a vzala si s sebou metanol s jasným úmyslem podat ho manželovi v místě, kde pracoval, v XXXXX (BZ) v zemědělském podniku“;

v němž je na území České republiky spatřován zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku.

Podle § 306 odst. 1 ve spojení s § 124 odst. 2 písm. b), odst. 4 ZMJS a § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku vykoná J. Š., narozená XXXXX, trest odnětí svobody v trvání **20 let**, pro jehož výkon se zařazuje do věznice **se zvýšenou ostrahou**.

Odůvodnění

Krajský soud v Brně obdržel žádost Ministerstva spravedlnosti Italské republiky o uznání a výkon cizozemského rozhodnutí na území České republiky, a to v trestní věci odsouzené jménem J. Š. (dále jen „odsouzená“), která byla rozsudkem Porotního soudu v Bolzanu, Italská republika, ze dne 15. 9. 2017 sp. zn. 2/2017, který nabyl právní moci 4. 5. 2021, uznána vinnou ze spáchání trestného činu úmyslné vraždy s přítěžujícími okolnostmi podle čl. 575, čl. 577 č. 2 a č. 3 trestního zákoníku Italské republiky. Jednání se dopustila tak, jak je blíže popsáno ve výroku tohoto rozhodnutí. Pro výše uvedený trestný čin byla odsouzena k trestu odnětí svobody na doživotí.

Ministerstvo spravedlnosti Italské republiky požádalo o převzetí odsouzené k dalšímu výkonu trestu odnětí svobody v České republice (č. l. 3, překlad na č. l. 40), k žádosti připojilo rovněž požadované osvědčení dle článku 4 Rámcového rozhodnutí Rady 2008/909/SVV o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii (č. l. 55-62, překlad na č. l. 41-43). Dále byl Krajskému soudu předložen rozsudek Porotního soudu v Bolzanu, Italská republika, ze dne 15. 9. 2017 sp. zn. 2/2017 (č. l. 67-98, překlad na č. l. 115-171), a dále také rozsudek Odvolacího porotního soudu v Trentu, pobočka v Bolzanu, Italská republika, ze dne 4. 2. 2019 sp. zn. 1/2019 (č. l. 99-108, překlad na č. l. 239-258) a rozhodnutí Nejvyššího kasačního soudu Italské republiky ze dne 4. 5. 2021 sp. zn. 44012.2019 (č. l. 66, překlad na č. l. 114).

V rámci veřejného zasedání dne 2. 11. 2022 odsouzená uvedla, že s odsuzujícím italským rozsudkem nesouhlasí, jsou tam lži a nepravdy. V březnu 2014 k nim přijela kriminální policie a chtěli vysvětlení ohledně úmrtí jejího manžela, byla vyslýchána v Brně, následně u ní proběhla domovní prohlídka, tomu byla přítomna i italská strana. Vypovídala bez obhájce, navíc v té době užívala antidepresiva. Následně se dlouho nic nedělo. Další výslech měl být v říjnu, vyžádala si ho italská strana, a proto se odsouzená obrátila na advokáta JUDr. Drobečka z Hodonína, který by na výslech jel s ní, pokud by nakonec na žádost italské strany nebyl výslech bez uvedení důvodu zrušen. Neměla tak možnost vysvětlit, co se stalo. Pak se dozvěděla od policie, že jí měla být přidělena obhájkyň ex offa a že se jí měla ozvat, ale jí z Itálie nic nepřišlo, nevěděla, koho jí přidělili ani že probíhá vyšetřování. Obhájkyň se jí neozvala. Proto se obrátila na konzulát, který jí zaslal

seznam advokátů. Kontaktovala advokáta Dubiniho, který jí oznámil, že ustanovená obhájkyň nepřijela, protože se jí odsouzená neozvala. V tu dobu probíhala jednání, o kterých se dozvěděla až poté, co podepsala panu Dubinimu plnou moc. V roce 2016 se od obhájce dozvěděla, že byla obviněna. U soudu v Itálii byla 3x, ani jednou ji nevzali do vazby. Když přijela k soudu, byli překvapeni, neměli pro ni tlumočníka, a tak jednání zrušili. Na dalším jednání soudu už tlumočnicka měla, ale ta mluvila nějakým slovenským akcentem a nepřekládala jí, co říkali svědci, ani to, na co se jich soudce či prokurátor tázali. Až na třetím jednání ji nechali vypovídat, ale neustále jí opakovali, že nemá nic rozvádět, má odpovídat „ano/ne“. U tohoto jednání byl jiný tlumočnick, který mluvil lámanou češtinou, a to byl problém. Odsouzená podala žádost, aby mohla být přítomna soudu prostřednictvím videokonference, ale ta byla zamítnuta. Odsouzená s obhájcem navrhli výslech svědků prostřednictvím videokonference – českých policistů, kteří vykonali domovní prohlídku, ale i tento návrh soud zamítnul. Neměla možnost ani nahlédnout do spisu, neměla překlady výpovědí, neměla možnost vznášet námitky, protože jí nebylo tlumočeno do rodného jazyka. Z Itálie jí nebylo nic doručeno, netušila, že probíhá nějaké šetření. Odsouzená je přesvědčena, že celý proces byl vykonstruovaný a v žádném případě nebyl spravedlivý.

Na dotazy předsedy senátu uvedla, že s obhájcem Dubinim byla především v telefonickém kontaktu, ale někdy i přes e-mail nebo Facebook. V České republice byl 2 - 3x, potom ale přestal komunikovat, vymazal se z Facebooku. Vše jí posílal v italštině. Zda jí sdělil, že byl v její nepřítomnosti vynesena rozsudek v Bolzanu, si již nevzpomíná, asi mu telefonovala ona. Obhájce jí řekl, že odvolání podá, ale nesdělil jí, co v něm bude napsáno. Neměla možnost si rozsudek přečíst v češtině, poslal jí ho pouze v italštině. Rozsudek se jí dostal do rukou v italštině až za 8 měsíců po vyhlášení, odvolání už bylo v té době podáno. Až následně se jí dostal do rukou v češtině, ale nebyl dobře čitelný. O podaném dovolání k Nejvyššímu soudu věděla, neboť se po nekomunikaci ze strany obhájce Dubiniho obrátila na další advokátku, paní Michaličkovou, která jí zprostředkovala italského obhájce jménem Carmin Di Zenó, který jí zastupoval u Nejvyššího soudu. Nikdy s ním však nekomunikovala. Komunikovala pouze s advokátkou Michaličkovou, která naznačila, že obhájce Dubini nepracoval tak, jak měl. O tom, že je proti ní vedeno trestní stíhání pro trestný čin vraždy, věděla. V době, kdy jí byl doručena rozsudek v češtině, již věděla, že byla odsouzena na doživotí. Dozvěděla se to z telefonického hovoru s obhájcem Dubinim. Dubiniho několikrát žádala, aby měla k dispozici lepší překlady a tlumočení, ale ten jí to nezajistil.

Na dotazy státní zástupkyň ohledně její adresy pobytu uvedla, že do dnešního dne má v občanském průkazu zapsanou adresu XXXXX v sídle obecního úřadu. Je to z důvodu, že bydleli v podnájmu v XXXXX, kde policie vykonala i domovní prohlídku. Italská strana si poté zapsala adresu v XXXXX, na což obhájce Dubiniho i upozornila. V Břeclavi měla zřízen i P. O. Box z adresy trvalého pobytu. Neví, proč je všude napsána jiná adresa. Adresu v Brně nikdy neuváděla. Na dotazy obhájce odsouzená dále uvedla, že si nevzpomíná, že by italským orgánům někdy uváděla doručovací adresu v Itálii. O jednáních v Itálii pravidelně vyrozumívána asi nebyla, obhájce Dubini jí řekl, že jich bude několik, dokonce jí napsal, že není třeba se jich pokaždé zúčastňovat. U soudu v Itálii byla 3x. Nejdřív ale vůbec nevěděla, že se jednání soudu již probíhá a že již byli vyslýcháni svědci. O jejich právech jí u soudu nepoučili. Do plné moci pro obhájce Dubiniho nic ručně nepsala.

K dané věci se rovněž vyjádřilo Krajské státní zastupitelství v Brně podáním ze dne 20. 9. 2022 (č. l. 385-387), které navrhlo uznat předmětné cizozemské rozhodnutí na území České republiky.

Po provedeném dokazování v rámci veřejného zasedání a zvážení všech skutečností jednotlivě, jakož i v jejich vzájemných souvislostech, dospěl soud k závěru, že jsou splněny veškeré zákonné podmínky, které česká právní úprava vyžaduje k uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí. Předně krajský soud poukazuje na to, že odsouzená je občankou České republiky a na území ČR má rovněž své trvalé i obvyklé bydliště.

Krajský soud v Brně měl k dispozici veškeré podklady v podobě žádosti italských orgánů, osvědčení a na ně navazující cizozemské rozhodnutí. Podle § 300 odst. 1 ZMJS rozhodnutí jiného členského státu lze převzít za účelem jeho uznání a výkonu, pokud osoba, vůči níž takové rozhodnutí směřuje, souhlasila s jeho zasláním do České republiky; tento souhlas se nevyžaduje v případě uvedeném v § 299 odst. 1 písm. a) ZMJS, je-li osoba státním občanem České republiky a má na jejím území obvyklé bydliště (viz § 300 odst. 1 písm. a) ZMJS).

Krajský soud v Brně rovněž neshledal žádných překážek uvedených v § 305 ZMJS, pro které by uznání nebylo možné. Jednání, pro které byla odsouzená uznána vinnou v Italské republice, je vyznačeno jako trestná činnost, která nepodléhá přezkoumání oboustranné trestnosti ve smyslu čl. 7 odst. 1 Rámcového rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody za účelem jejich výkonu v Evropské unii. Přesto však krajský soud přezkoumal oboustrannou trestnost, přičemž popis skutku tak, jak je dán v osvědčení, je s ohledem na kvalifikovaný znak v podobě předchozího uvážení plně podřaditelný pod právní kvalifikaci zvláště závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku. Pokud jde o návrh státní zástupkyně na kvalifikaci spáchaného skutku dle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) tr. zákoníku, tedy jako zvláště závažného zločinu vraždy spáchaného s předchozím uvážením a zvláště trýznivým způsobem, je třeba uvést následující. Zdejší soud je při stanovení právní kvalifikace v rámci posouzení oboustranné trestnosti striktně vázán popisem skutku v osvědčení potažmo ve výroku odsuzujícího rozsudku. I přesto, že na trýznivý způsob vykonání skutku lze usuzovat z odůvodnění odsuzujícího rozsudku (z něhož je zřejmý postupný a trýznivý průběh otravy poškozeného), krajský soud návrhu státní zástupkyně nevyhověl, neboť navrhovanou kvalifikaci z poměrně stručné skutkové věty nelze dovodit.

Kromě otázky oboustranné trestnosti soud zkoumal i otázku promlčení výkonu trestu, k němuž nedošlo. Promlčecí doba začala plynout dne 4. 5. 2021, tedy od okamžiku, kdy předmětný odsuzující rozsudek nabyl právní moci. Vzhledem ke skutečnosti, že se odsouzená zdržuje na území České republiky, což je z pohledu italských orgánů „cizina“, došlo ke stavění promlčecí doby po celou dobu, co se odsouzená nenacházela v Itálii. Navíc byla promlčecí doba přerušena, a to zasláním žádosti o uznání předmětného rozsudku na území České republiky. K přerušení promlčecí doby došlo i vydáním evropského zatýkacího rozkazu, který je u zdejšího soudu projednáván pod spisovou značkou 11 Nt 431/2022. V tomto směru je třeba poukázat na skutečnost, že v rámci uvedeného předávacího řízení se odsouzená nachází v předběžné vazbě, do které byla vzata doposud nepravomocným usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 6. 10. 2022, sp. zn. 11 Nt 431/2022.

Výkon trestu odnětí svobody na území České republiky nebude představovat pro odsouzenou jakoukoliv nepřiměřenou újmu, neboť bude v kulturně a jazykově bližším prostředí, jelikož jak sama uvedla, italský jazyk neovládá, žije v ČR a má na tomto území i celou svou rodinu.

V rámci tohoto uznávacího řízení obhajoba namítla několik skutečností, ke kterým zdejší soud konstatuje následující.

V první řadě obhajoba namítá, že odsuzující rozsudek nebyl nikdy odsouzené osobně doručen do vlastních rukou, ale doručen byl pouze jejímu obhájci, který jí rozsudek zaslal až s odstupem času. S ohledem na to je obhajoba toho názoru, že není možné uznat odsuzující rozsudek na území České republiky, neboť odsouzená nebyla přítomna vynesení rozsudku (§ 305 odst. 1 písm. f) ZMJS) a nedopadá na ni ani jedna z výjimek ve smyslu § 305 odst. 3 ZMJS.

Na situace, kdy je odsuzující rozsudek vyneseno v nepřítomnosti dotčené osoby, dopadá článek 9 odstavec 1 písmeno i) Rámcového rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. 11. 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii, dle kterého příslušný orgán vykonávajícího státu může odmítnout uznání rozsudku a výkon trestu, pokud byl rozsudek vyneseno v řízení vedeném v nepřítomnosti odsouzené osoby, ledaže se v osvědčení uvádí, že dotčená osoba byla vyrozuměna osobně nebo prostřednictvím zástupce určeného nebo přiděleného v souladu s vnitrostátním právem vydávajícího státu o době a místě konání řízení, které vedlo k vynesení rozsudku v řízení vedeném v nepřítomnosti odsouzené osoby, anebo že dotčená osoba dala příslušnému orgánu najevo, že rozsudek nenapadá. V českém právním řádu byl tento článek rámcového rozhodnutí implementován do ustanovení § 305 odstavec 1 písmeno f) ZMJS, podle kterého soud neuzná rozhodnutí soudu jiného členského státu, pokud takové rozhodnutí bylo vydáno v řízení vedeném v nepřítomnosti osoby, vůči níž směřuje, není-li dále stanoveno jinak.

Podle odstavce 3 § 305 ZMJS, rozhodnutí jiného členského státu lze uznat, i když je dán důvod pro neuznání uvedený v odstavci 1 písmene f), pokud osoba, vůči níž takové rozhodnutí směřuje,

- a) byla včas osobně předvolána, a tudíž informována o datu a místě konání nařízeného jednání soudu, které vedlo k vydání rozhodnutí, nebo jiným způsobem obdržela úřední informaci o datu a místě konání nařízeného jednání soudu tak, že bylo jednoznačně zjištěno, že o plánovaném jednání soudu věděla a byla informována, že jednání může být konáno a rozhodnutí vyneseno i v její nepřítomnosti,
- b) věděla o nařízeném jednání soudu a pověřila obhájce, kterého si sama zvolila, nebo který jí byl ustanoven, aby ji na jednání soudu obhajoval, a ten tak učinil, nebo
- c) poté, co jí bylo osobně doručeno rozhodnutí a byla výslovně poučena o svém právu na nové projednání věci nebo právu na podání opravného prostředku, jejichž využití umožňuje její účast v novém nebo opravném řízení, opětovné posouzení nebo přezkoumání věci a provedení nových důkazů a může vést ke změně původního rozhodnutí, se takového práva výslovně vzdala, nebo je v příslušné lhůtě neuplatnila nebo opravný prostředek vzala zpět.

Výčet těchto výjimek pod písmeny a) až c) je alternativní, takže splnění alespoň jedné z nich postačuje k tomu, aby důvod pro neuznání rozhodnutí o uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody podle § 305 odst. 1 písm. f) ZMJS odpadl.

Italské straně se nepodařilo prokázat, že by na případ odsouzené mohly dopadat výjimky ve smyslu písm. a) a c) předmětného ustanovení, neboť nedoložila potvrzení, že odsouzená byla osobně a včas předvolána k hlavnímu líčení, a že jí byl doručeno odsuzující rozsudek soudu I. stupně.

Ohledně nenaplnění výjimky ve smyslu písm. b) odstavce 3 § 305 ZMJS se však zdejší soud s názorem obhajoby neztotožňuje. Tato výjimka z přítomnosti dotčené osoby na jednání soudu spočívá v tom, že tato osoba ví, že se před soudem vede trestní řízení, kterého se z podstaty svých práv může zúčastnit, ale namísto toho, aby ho byla přítomna, pověřil zvoleného či ustanoveného obhájce, aby ji u řízení před soudem obhajoval, a ten tak učinil. Jinými slovy, jde o vědomou volbu dotčené osoby neúčastnit se soudního jednání, o jehož konání byla informována. Je třeba doložit, že dotčená osoba o nařízeném jednání soudu skutečně věděla a dobrovolně a jednoznačně se vzdala práva se ho účastnit a namísto toho si zvolila zastupování právním zástupcem. Není přitom nutná vědomost dotčené osoby o termínu jednání, na kterém byl vyneseno rozsudek, ale tato se posuzuje ve vztahu k jednání soudu jako celku skládajícího se z jednotlivých dílčích jednání. Synonymem pojmu „jednání soudu“, jenž je z příslušného rámcového rozhodnutí převzat do ZMJS, je v českém trestním řádu pojem „hlavní líčení“. I tento pojem je používán v jednotném čísle, ačkoli se povětšinou jedná nikoli o jednorázové jednání. Proto je ostatně používán termín „hlavní líčení se odročuje“. Jak vyplývá z dodatkových informací italské strany, ale jak mj. uvedla sama odsouzená, osobně se zúčastnila několika jednání italského soudu. Požadavek na „vědomost o nařízeném jednání soudu“ tedy byl v tomto případě bezpochyby naplněn. Rovněž je naplněna i druhá

podmínka aplikace výjimky dle písm. b), tedy že odsouzená pověřila zvoleného obhájce, aby ji na jednáních italského soudu zastupoval (viz překlad plné moci na č. l. 383) a ten tak učinil. Je tedy možno uzavřít, že na případ odsouzené dopadá výjimka dle § 305 odst. 3 písm. b) ZMJS.

Jak již bylo výše zmíněno, výčet výjimek uvedených v § 305 odst. 3 ZMJS je alternativní, a tak k odpadnutí důvodu pro neuznání rozsudku v ČR v podobě nepřítomnosti u jednání soudu postačuje naplnění pouze jedné z nich. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že pokud pro uznání předmětného rozsudku svědčí jedna jediná z uvedených výjimek, není důvodu zabývat se argumenty, které se této (splněné) výjimky netýkají. Tudiž není z pohledu tohoto řízení sebemenší důvod zkoumat kvalitu doručování předmětného rozhodnutí ze strany italského soudu. Pokud se zákon v (jiné) výjimce z neuznání rozhodnutí uvedené pod písm. c) zabývá otázkou doručování, je opět nutno podotknout, že ani zde otázce překladu nepřikládá žádnou váhu. Navíc, jak sama odsouzená uvedla, s obhájcem byla v kontaktu a ten jí hned po vyhlášení rozsudku sdělil, že byla odsouzena k doživotnímu trestu odnětí svobody. O svém odsouzení tudíž odsouzená i dle svých slov věděla.

Nepříléhavým potom krajský soud shledává odkaz obhajoby na náleze Ústavního soudu ze dne 24. 8. 2022, sp. zn. III. ÚS 381/22, neboť v dotčeném případě mezinárodní justiční spolupráce probíhala mimo právní prostor Evropské unie, jelikož Švýcarsko není jejím členským státem. Mezinárodní justiční spolupráce mezi orgány států, které nejsou společně členy Evropské unie, se řídí odlišnými právními předpisy a zásadami než mezinárodní justiční spolupráce členských států EU (především se jedná o základní zásadu vzájemné důvěry mezi justičními orgány států EU). Více se proto tímto nálezem a závěry v něm obsaženými nebude zdejší soud zabývat.

Další námitky obhajoby se týkají porušení práva odsouzené na obhajobu a tlumočení do rodného jazyka, tj. porušení práva na spravedlivý proces. Zde je třeba především poukázat na rozdílnost mezi důvody pro neuznání cizozemského rozsudku na území České republiky a důvody nepředání osoby do cizího státu na základě evropského zatýkacího rozkazu. Zatímco právní úprava obsažená v ZMJS v souvislosti s předávacím řízením zná důvod pro nepředání podle § 205 odst. 2 písm. l) ZMJS, tedy že by předání bylo v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, právní úprava dopadající na žádosti o uznání rozhodnutí s touto možností v ustanovení § 305 odst. 1 ZMJS nepočítá. Je tomu tak především s ohledem na princip vzájemné důvěry justičních orgánů států Evropské unie, který vychází z předpokladu, že všechny členské státy z podstaty svého členství dodržují a chrání základní lidská práva a svobody, a tudíž není nutné, aby justiční orgány členských států v jednotlivých případech otázku dodržování těchto práv vzájemně zkoumaly. Italská republika je demokratickým právním státem Evropské unie, u kterého se presumuje ochrana a dodržování lidských práv a svobod a panuje důvěra ve správnost poskytnutých informací. Jak Česká republika, tak Italská republika jsou signatáři Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Bezvadnost trestního řízení (kdy rozsudek soudu I. stupně byl potvrzen v plném rozsahu odvolacím soudem a následně i v dovolacím řízení před Nejvyšším soudem Italské republiky) není Krajský soud v Brně oprávněn přezkoumávat. Je namístě také připomenout, že pokud se odsouzená domnívala, že v jejím případě došlo k určitým nezákonným případně vadným úkonům či postupům ze strany orgánů činných v trestním řízení, měla se proti nim možnost bránit prostřednictvím svých obhájců nejen v odvolacím řízení, ale právě i před Nejvyšším soudem Italské republiky.

Pokud obhajoba namítá, že odsouzené bylo nezákonným způsobem zasáhnuto do jejího práva na obhajobu a práva na tlumočení do rodného jazyka, čímž bylo porušeno její právo na spravedlivý proces, a na základě toho není možno uznat předmětný odsuzující rozsudek, tak s tímto nelze souhlasit. I ve vztahu k důvodu pro nepředání osoby do jiného členského státu na základě vydaného evropského zatýkacího rozkazu podle § 205 odst. 2 písm. l) ZMJS je nutno zdůraznit, že porušení

práva na spravedlivý proces může být důvodem pro nepřipustnost předání jen v mimořádných případech, kdy je prokázáno reálné nebezpečí, že v případě předání bude osobě v dožadujícím státu flagrantním způsobem odepřena spravedlnost, a to způsobem, který popírá samotné základy práva na spravedlivý proces. Méně závažné nedostatky či nesrovnalosti v řízení v dožadujícím státě, které nedosahují takovéto intenzity odepření spravedlnosti, nemohou být samy o sobě důvodem nepřipustnosti předání. Důvod, pro který by předání bylo ve skutečném rozporu s mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, představuje pouze reálné nebezpečí dostatečné intenzivního porušení práv (vznikající v důsledku předání), která mají absolutní povahu, tj. neumožňují žádnou odchylku, případně neumožňují odchylku za určitou hranici intenzity svého porušení. I pokud by zákon jako důvod nemožnosti uznání rozsudku na území České republiky uváděl rozpor se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobod (což neuvádí), soud má za to, že v případě odsouzené k žádnému mimořádnému odepření spravedlivého procesu ze strany italských orgánů nedošlo. Odsouzená byla od počátku zastoupena obhájcem, přičemž pádným argumentem nemůže být ani skutečnost, že se se svou ustanovenou obhájkyňou nespojila, nebo že se ustanovená obhájkyňou nespojila s ní. Kromě toho, odsouzená následně využila svého práva na obhajobu tím, že si zvolila obhájce Borise Dubiniho, aby ji u trestního řízení vedeného u italského soudu zastupoval. Pokud odsouzená měla výhrady ke kvalitě zastupování z jeho strany, nic jí nebránilo, aby si zvolila obhájce jiného.

Ani námitky údajného ručního dopsání adresy pro doručování písemností do plné moci udělené obhájci nepovažuje soud za relevantní. Jak vyplývá ze samotné plné moci (ale i z e-mailové komunikace odsouzené s obhájcem Dubinim, která byla u veřejného zasedání obhajobou předložena), odsouzená pověřila obhájce Dubiniho k tomu, aby ji u italského soudu zastupoval. Z textu plné moci je zřejmé, že pověření obhájce Dubiniho zahrnovalo i jeho právo stanovit adresu pro účely doručování písemností ze strany italských orgánů. Pokud tedy byla do plné moci ručně dopsána adresa pro doručování do sídla tohoto obhájce, žádným způsobem to neodporovalo rozsahu jeho pravomocí založených předmětnou plnou mocí. Odsouzená neměla důvodu očekávat, že obhájce do plné moci uvede její adresu v zahraničí. To by odporovalo obsahu plné moci a podle všeho i italskému trestnímu řádu.

Rovněž je zřejmé, že v případě odsouzené nedošlo ani k odepření práva na tlumočení do jejího rodného jazyka. Jak odsouzená mj. sama uvedla, jakmile se dostavila na jednání soudu, kde nebyl přítomen tlumočník, toto bylo odročeno na jiné datum. Bez tlumočnicka tedy nebylo ze strany soudu jednáno. U jednání, na kterých byla přítomna, pak tlumočnicka k dispozici měla. Co se týče změny tlumočnice v průběhu řízení před soudem, toto žádným způsobem nevypovídá o kvalitě jejího tlumočení, byť se této skutečnosti obhajoba dovolává jako důkazu, že odsouzená ohledně nekvalitního tlumočení uvádí pravdu. Tento postup je zcela běžný i při jednáních českých soudů, kdy se využívá tlumočník, který má v ten den prostor být přítomen jednání. Pokud měla odsouzená určité výhrady ke způsobu tlumočení ustanovených tlumočnicků, měla možnost toto (buď sama, nebo prostřednictvím svého obhájce), namítnout nejen přímo na jednáních, na kterých byla přítomna, ale i následně v rámci podaných opravných prostředků.

Další námitky obhajoby se týkaly porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), konkrétně čl. 6 odstavce 3, jelikož odsouzená údajně nebyla seznámena s povahou a důvody obvinění, když jí nebylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání, rovněž ani obžaloba, což souvisí s právem na obhajobu a poskytnutím dostatečného času na její přípravu. K tomuto je znovu třeba připomenout, že Česká republika není oprávněna zkoumat kvalitu trestních řízení vedených v jiných členských státech, což vyplývá nejen z vnitrostátního zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ale především z rámcového rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. 11. 2008, jež je aktem přijatým na základě Hlavy VI Smlouvy o Evropské unii Radou Evropské unie. Právo Evropské unie, jakož i jednotlivé právní řády členských států,

jsou založeny na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, jak je stanoveno v čl. 2 Smlouvy o Evropské unii. I přesto, že EU jako celek doposud nepřistoupila k Úmluvě, jejími signatáři jsou všechny členské státy Evropské unie, což znamená, že přijímání jakýchkoliv právních norem těchto členských států v rámci Evropské unie, tedy i v rámci právních aktů Rady Evropské unie včetně rámcových rozhodnutí, nesmí být v rozporu s Úmluvou. Pokud tedy bylo Radou Evropské unie přijato rámcové rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. 11. 2008, které stanovuje, že členské státy nejsou oprávněné přezkoumávat trestní řízení vedené orgány jiných členských států, nemůže to být v žádném případě v rozporu s Úmluvou. Ten je pak vyloučen i v případě, kdy justiční orgán ČR postupuje podle ustanovení ZMJS, neboť tento předpis byl taktéž v roce 2013 přijat českými legislativními orgány optikou Úmluvy a s respektem k ní. Pokud zdejší soud postupuje při uznání odsuzujícího rozsudku jiného členského státu EU podle ustanovení ZMJS, je takovýto postup v souladu nejen s ústavním pořádkem ČR, ale i s Úmluvou, neboť představuje standard ustanovený napříč všemi členskými státy EU.

Trestní řízení, které skončilo pravomocným odsouzením J. Š., bylo vedeno dle italských právních norem, které také, jak bylo výše rozebráno, nemohou být v rozporu s Úmluvou, jelikož Italská republika je rovněž jejím signatářem. Je též třeba připomenout, že Krajský soud v Brně je justičním orgánem České republiky bez bližší znalosti italského práva. I přesto, že Úmluva skutečně stanoví, že osoba obviněná ze spáchání trestného činu musí být neprodleně a v jazyce, kterému rozumí, podrobně seznámena s povahou a důvodem obvinění proti ní, dále již nekonkretizuje, jakým způsobem toto musí být realizováno. Ani sám obhájce neuvádí jakékoliv konkrétní ustanovení italského trestního řádu, které mělo být ze strany italských orgánů porušeno. Obhajoba se naopak snaží vzbudit dojem, že zákon ukládá zdejšímu soudu povinnost přezkoumat italské trestní řízení a v tomto směru dokonce operuje pojmy českého trestního řádu a povinnostmi českých orgánů činných v trestním řízení. Zcela zjevně však není obeznámena s italskou právní úpravou (což na druhou stranu ani není pro toto řízení třeba). Právě kvůli odlišnosti jednotlivých trestních procesů v rámci členských států EU se signatáři příslušného rámcového rozhodnutí shodli na konkrétních minimálních (a obecně platných) zárukách spravedlivého procesu, na nichž je nutno trvat. A ta se odrážejí mimo jiné ve výjimce formulované v ustanovení § 305 odst. 3 písm. b) ZMJS, která byla naplněna. V tomto směru je možno taktéž poukázat na vědomost odsouzené o jejím trestním stíhání v Italské republice již ve fázi přípravného řízení, neboť v jejím obydlí na území ČR proběhla domovní prohlídka, které byla přítomna nejen ona sama, ale také zástupci italských orgánů činných v trestním řízení, po které následoval i její výslech, v rámci kterého jí bylo (dle vyjádření obhajoby) sděleno, že je trestně stíhána pro spáchání trestného činu vraždy.

Obhajoba dále poukazuje na překážku uznání předmětného rozsudku zakotvenou v § 5 ZMJS. Vychází z toho, že kromě doživotního trestu odnětí svobody byl odsouzené současně uložen doživotní zákaz výkonu veřejných funkcí, ztráta občanských práv po dobu trvání trestu a pozbytí rodičovských práv. Dále bylo uloženo zveřejnění rozsudku na vývěškách hranic v Laives, Bolzanu a v XXXXX, také zveřejnění na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti České republiky po dobu 14 dní, trest propadnutí věcí soudně zabavených a povinnost k náhradě nákladů trestního řízení a poplatků. Kromě doživotního trestu odnětí svobody jsou další uložené tresty podle českého právního řádu nevykonatelné a nelze je převzít. Takové tresty jsou v rozporu s Listinou základních práv a svobod, tudíž s odkazem na § 5 odst. 1 ZMJS je nelze uznat pro rozpor s ústavním pořádkem České republiky. K výše uvedenému soud konstatuje, že je vázán toliko obsahem připojeného osvědčení. Je výsostným právem každého suverénního státu určit rozsah, v jakém žádá cizí stát o uznání svého rozsudku. Pokud italská strana žádá toliko o uznání jediného z obhajobou vyjmenovaných trestů (konkrétně trestu odnětí svobody), je uplatněná námitka irelevantní. V tomto řízení totiž soud posuzuje toliko podmínky pro uznání uloženého trestu odnětí svobody, který český právní řád též zakotvuje. Namítaná překážka uznání je tudíž vyloučena.

Další z námitek obhajoby se týká i opomenutých důkazů, resp. neprovedení výslechu svědků, kteří byli navrženi odsouzenou a jejím obhájcem u italského soudního řízení. Dle obhajoby se italské justiční orgány žádným způsobem nevypořádaly se zamítnutím navržených důkazů. V tomto směru je třeba odkázat na stranu 3 a následující, především však stranu 4, rozsudku Odvolacího porotního soudu v Trentu, pobočka v Bolzanu, kde se odvolací soud věnuje chybějícím alternativním teoriím spáchání trestného činu vraždy a kde rozebírá i námitky obhajoby směřujícími proti rozsudku soudu I. stupně. Odvolací soud dospěl k závěru, že doplnění dokazování (mimo jiné obhajobou navrženými svědeckými výpověďmi) není třeba. Jakýkoliv závěr o opomenutých důkazech, které by dokládaly porušení práva na spravedlivý proces, tak nelze učinit.

S ohledem na výše uvedené krajský soud zamítl návrh obhajoby na doplnění dokazování, a to vyžádáním předmětného trestního spisu a výslechem svědka T. S., neboť tyto důkazy by byly zcela nadbytečné. Oba návrhy totiž směřují k přezkoumávání zákonnosti trestního procesu před justičními orgány Italské republiky, ke kterému zdejší soud (ani žádný jiný orgán České republiky) není žádným způsobem oprávněn. K výslechu jmenovaného svědka je navíc třeba konstatovat, že i kdyby v jeho případě skutečně došlo k závažným pochybením ze strany soudu v Bolzanu (což má dosvědčit), v žádném případě z toho nelze učinit obecný závěr, že by k těmto docházelo ve všech trestních řízeních zmíněného soudu, tedy i v řízení proti odsouzené.

Za dané situace je tedy možno uzavřít, že neexistují žádné okolnosti, na jejichž základě by soud mohl a měl přistoupit k neuznání rozsudku Porotního soudu v Bolzanu, Italská republika, ze dne 15. 9. 2017 sp. zn. 2/2017, na území České republiky.

Pokud se týká výměry uložené sankce – trestu odnětí svobody na doživotí, je třeba konstatovat, že krajský soud musel postupovat ve smyslu § 124 odst. 2 písm. b) ZMJS, dle kterého překračuje-li výměra trestu horní hranici trestní sazby za odpovídající trestný čin podle trestního zákona, přizpůsobí ji soud tak, že ji sníží na tuto horní hranici trestní sazby. Podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku by byla odsouzená v České republice ohrožena trestem odnětí svobody s horní hranicí 20 let. Je tedy zřejmé, že trest uložený italským justičním orgánem výrazně přesahuje horní hranici trestní sazby za odpovídající trestný čin dle právního řádu České republiky, a proto byl soud povinován rozhodnout o přizpůsobení trestu tak, že tento snížil na dobu 20 let.

Je třeba zdůraznit, že na území České republiky bude odsouzené do doby výkonu trestu započítána veškerá doba, kterou strávila ve výkonu předběžné vazby v rámci předávacího řízení vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 11 Nt 431/2022. K jiným omezením osobní svobody u odsouzené v předmětné trestní věci, tedy odsouzení pro spáchání trestného činu vraždy v Itálii, nedošlo.

Ve vztahu vlastního výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky soud konstatuje, že u odsouzené byly splněny zákonné podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou, neboť jí byl za spáchání zvláště závažného zločinu uložen trest vyšší osmi let. Proto bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku za použití § 124 odst. 4 ZMJS o jejím zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou.

Na základě uvedeného krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Brno 2. listopadu 2022

Mgr. Martin Vrbík, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Galochová